

Stop-motion i filmen ”Du som inte fanns”

En processbeskrivning av den visuella stilen och användandet av stop-motion

Christer Lönnberg

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Mediekultur
Identifikationsnummer:	8358
Författare:	Christer Lönnberg
Arbetets namn:	Stop-motion i filmen "Du som inte fanns" En processbeskrivning av den visuella stilen och användandet av stop-motion
Handledare (Arcada):	Fred Nordström
Uppdragsgivare:	
<p>Sammandrag:</p> <p>I mitt examensarbete berättar jag om processen bakom den visuella stilen i dokumentärfilmen "Du som inte fanns". Jag behandlar teorierna och bakgrunden till de inspelningsmetoder jag valt till filmen. De inspelningsmetoder jag valt för att skapa den visuella stilen grundar sig på stillbilder tagna med stillbildkamera och kallas för stop-motion. Det finns olika typer av stop-motion och i filmen "Du som inte fanns" använde jag mig av pixilation och timelapse. I detta examensarbete går jag också igenom hur jag bestämde mig för att använda stop-motion och hur inspelningen av filmen gick till. Som metod använder jag en analys av arbetsprocessen.</p>	
Nyckelord:	Du som inte fanns, Stop-motion, Pixilation, Timelapse
Sidantal:	22
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Mediekultur
Identification number:	8358
Author:	Christer Lönnberg
Title:	Stop-motion i filmen "Du som inte fanns" En processbeskrivning av den visuella stilen och användandet av stop-motion
Supervisor (Arcada):	Fred Nordström
Commissioned by:	
<p>Abstract:</p> <p>In my thesis I talk about the process behind the visual style of the documentary film "Du som inte fanns". I discuss the theories and background of the recording methods I have chosen in this film. The recording methods, I chose to create the visual style with, is based on still images taken with a still camera and called stop-motion. There are different types of stop-motion and in the movie "Du som inte fanns" I used the pixilation method and timelapse. In this thesis I also go through how I decided to use stop-motion and how the filming was done. The method I use in this thesis is an analysis of the work process.</p>	
Keywords:	Du som inte fanns, Stop-motion, Pixilation, Timelapse
Number of pages:	22
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

INNEHÅLL / CONTENTS

1	Utgångspunkt.....	6
2	Syfte och mål	6
3	Metoder	7
4	Vad är en stop motion-animation?	7
5	stop-motions historia	8
6	Teorier om stop-motion.....	10
6.1	Pixalation	10
6.2	Timelapse	14
7	”Du som inte fanns” – filmens tema och val av visuell stil.....	15
8	På inspelningsplatsen	17
8.1	Berättarscenerna	17
8.2	Drömscenerna	18
9	Jämförande av rörlig video, med sänkt hastighet, och stop motion.....	20
10	Sammandrag	20
	Källor	22

Figurer

Figur1 Månen ur Georges Méliès film Resan till månen Georges Méliès	8
Figur 2 Bilder ur musikvideon “Oren Lavie - Her Morning Elegance”	9
Figur 3 “Armgrig” för att hålla handen stadig för animation	11
Figur 4 Denna rörelse bryter objektets tröghet	12
Figur 5 Håret är en sekundär rörelse	12
Figur 6 Denna rörelse bygger upp en förväntan	13
Figur 7 Hoptryck & stretch ger en komisk effekt.....	13
Figur 9 Djävulens advokat och dess “tal-scen”	17
Figur 10 En av berättarna i “Du som inte fanns”	17
Figur 11 Bilder ur” drömscenerna” I “Du som inte fanns”	18
Figur 12 Timelapsebild ur “Du som inte fanns”	19
Figur 13 Timelapsebild ur “Du som inte fanns”	19

1 UTGÅNGSPUNKT

Under sommaren 2011 spelade jag, tillsammans med Eva Fyrqvist och Charlotta Munsterhjelm, in dokumentärfilmen ”Du som inte fanns”. Examensproduktionen blev klar i december och handlar om två döttrars svåra förhållande till sina pappor. Våra huvudpersoner, de två döttrarna öppnade sina dagböcker för oss och vi adapterade dem till filmen. Vi valde att göra filmen på grund av att den behandlar ett mycket allmänt problem, som man borde tala om, och berör människor överallt i världen.

Till mina största intressen hör dokumentärfilm och stillbildsfotografering. I denna produktion ville jag kombinera båda intressena. Jag valde att använda en så kallad ”stop-motion” teknik i vissa scener för att skapa en drömlig känsla. Stop-motion består av många stillbilder, tagna med stillbildskamera, efter varandra vilket gör bilden rörlig. Med hjälp av stop-motion kan man göra olika slags animationer. Examensproduktionens skriftliga del kommer främst att vara en processbeskrivning och beröra processen från idé till färdig film.

Jag valde inte stop-motion endast på grund av att det hörde till mitt intresse; jag valde det också för att det passade in i berättandet av denna historia och gav ett mervärde.

Filmen består av två olika visuella delar: filmens berättare filmade i studiomiljö på video och drömliga stop-motion bilder. I mitt arbete kommer jag att behandla skillnaden mellan dessa och varför jag gjort vissa val. Var mina val de rätta för filmen osv.?

2 SYFTE OCH MÅL

På grund av att detta är frågan om en examensproduktion är syftet inte så klart som i ett traditionellt examensarbete. Det främsta syftet med detta examensarbete är att utveckla sig som fotograf och testa på något nytt. Denna produktion kommer också att vara ett slags ”visitkort” för min framtida karriär. Jag kommer också att berätta om arbetsprocessen och hur vi kom fram de lösningar vi gjorde i vår film. Målet med examensarbetet

är att kunna göra en analys av mitt eget arbete och i slutet veta vilka val var de rätta och vad skulle man ha kunna göra på ett annat sätt.

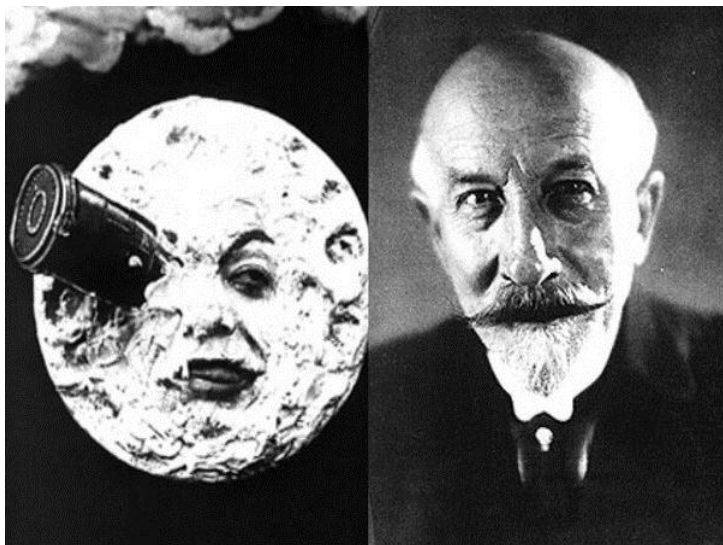
3 METODER

Jag kommer att presentera teorin, produktionsgången och analysera filmen och slutresultatet. Examensarbetets kapitel kommer att vara historia, teori, tema & visuell still, ”på inspelningsplatsen” och slutsatser.

4 VAD ÄR EN STOP MOTION-ANIMATION?

Stop-motion är en animeringsteknik, som går ut på att man tar en serie av stillbilder, i vilka objektet har flyttat på sig mellan de olika bilderna. När man lägger dessa stillbilder efter varandra och spelar upp dem, rör objektet på sig. Objektet kan vara verkliga personer eller t.ex. en docka. Denna teknik tillåter en att göra ”specialeffekter” med enkla metoder. (Revolution Productions 2012) Med hjälp av stop-motion kan man t.ex. få en brödrost till liv. Med stop motion kan man också göra så kallade timelapse, där man tar bilder med en jämn intervall av t.ex. en blomma i några dagars tid. När man lägger dessa bilder som tagits efter varandra så får man en uppsnabbad händelse. (Gasek 2011 s.52)

5 STOP-MOTIONS HISTORIA

Figur1
Månen ur Georges Méliès film Resan till månen
Georges Méliès

Stop motion har funnits nästan ända sedan den rörliga bilden uppfanns i slutet på 1800-talet av bröderna Lumière. Det var fransmannen Georges Méliès, som hade sin bakgrund i trollkonst, som experimenterade fram stop-motion tekniken för att skapa magiska trick. Méliès utvecklade också tekniken för att göra flera exponeringar, korsbilder och klipptechnik. Med hjälp av dessa effekter kändes filmerna, vid den här tiden, som en trolleriföreställning. Den här tidens stop-motion ligger som grund för dagens olika stop-motion tekniker, såsom moderna specialeffekter, dock stop-motion och pixilation. (Gasek 2011 s.3-4)

Pixilation användes antagligen för första gången år 1908 av Spanjoren Segundo de Chomón i filmen *El hotel eléctrico*. (Silver 2012) Trots att denna teknik redan använts i början av 1900-talet räckte det dock ungefär 50 år innan pixilationstekniken började användas i film på en internationell nivå. År 1952 vann Norman McLaren's "Neighbours" en Oscar för bästa korta dokumentärfilm. (Gasek 2011 s. 5) Denna film handlar om två grannars strid om en blomma, som ligger precis på gränsen mellan deras tomter, och är gjord med pixilationstekniken (Neighbours 1952). Efter detta blev stop-motion allt populärare, bland annat tack vare att McLaren forstatte att använda sig av pixilationstekniken. Vid den här tiden var pixilation främst ett element som tillförde humor i filmen. År

1986 gjordes filmen *The Secret Adventures of Tom Thumb* av Dave Borthwick, som utvidgade användandet av pixilationen i en mörk och utpräglad historia. Under de senaste 20 åren har en hel del musiktister använt sig av stop-motion i deras musikvideon. Bland dessa kan nämnas Peter Gabriels ”Sledgehammer” från 1986, Oren Lavies ”Her Morning Elegance” från 2009 och Coldplays ” Strawberry Swing” från 2009. (Gasek 2011 s. 7)

Figur 2 Bilder ur musikvideon ”Oren Lavie - Her Morning Elegance”

En betydelsefull tidpunkt i stop-motion historien var också när Walt Disney började använda sig av stop-motion i hans teknade filmer på 1920-talet (Revolution Productions 2012).

6 TEORIER OM STOP-MOTION

Det finns flera typer av stop motion, där man använder sig av olika metoder och objekt när man skapar stop-motion. Dessa olika typer har också olika berättarfunktioner i en film. Bland dessa olika finns bland annat pixilation, timelapse och dock-stopmotion. Jag kommer dock att endast koncentreras på pixilationstekniken och timelapse på grund av att dessa två förekommer i min examensproduktionsfilm ”Du som inte fanns”. Den största skillnaden mellan dessa tekniker är att i pixilationstekniken tas varje bild enskilt då ”bilden är klar” medan man i timelapse tar bilderna med jämna intervaller med hjälp av en automatiserad funktion.

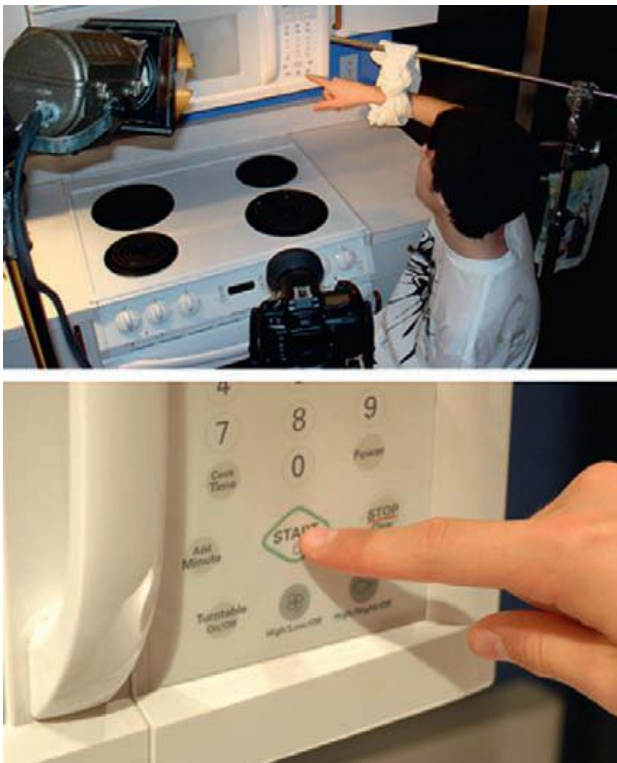
6.1 Pixilation

Pixilation är en mycket populär metod att göra animation på. En stor orsak till dess popularitet är att i princip är det enda du behöver en kamera. En idé, stativ och dator är saker som tillför pixilation mervärde och möjligheter. Att en kamera kan lägga bilderna till ett bildspel är det enda du behöver göra, efter att du tagit bilderna, för att det skall kunna klassas som en pixilationsfilm. En erfaren stop-motion animerare kan också skära ner på sin utrustning till endast en kamera och göra en intressant film av det. Ifall man vet hur man skall ta nytta av den här tekniken så blir det en bättre slutprodukt. (Gasek 2011 s.32)

Norman McLaren använde sig av make-up och kostym-design i sin film ”Neighbours”, vilket är element som tillför ännu mer dramatik till en pixilationsfilm. Ett annat element som tillför mer dramatik är människornas uttryck. Ett problem med detta är dock att en människa inte kan vara 100% stilla, utan rör på sig litet helatiden, vilket leder till vibrationer i personerna på bilden. (Gasek 2011 s.32) För att komma över denna effekt måste rörelserna och uttrycken av personerna vara stora kraftiga. När man använder sig av stora rörelser så lägger tittaren inte märke till de små vibrationerna i personen. Ifall

tittaren lägger märke till dessa vibrationer kan det vara som ett störande element för tittandet. (Gasek 2011 s.33)

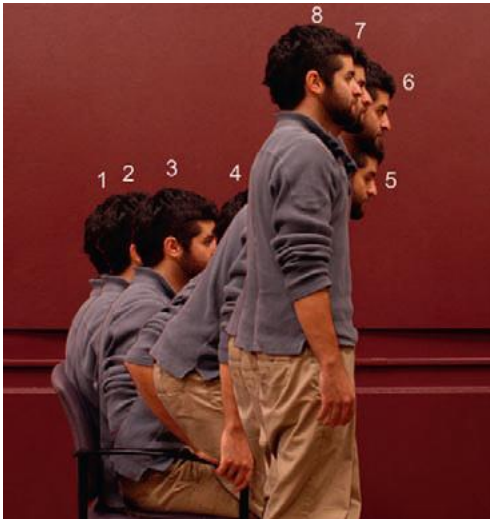
När man kommer underfund med den här principen kan man experimentera med varierande uttryck och konstanta rörelser. Det har bland annat experimenterats med att göra riggar, med hjälp av vilken man har kunnat filma t.ex. en människoarm stadigt, se Figur 3. Riggen har hållit armen stilla och man har kunnat justera själv var armen är placerad. Denna rigg användes i en animation, där en människa lade på en mikrovågsugn och armen var i närbild (Gasek 2011 s.33-34)

Figur 3 "Armrig" för att hålla handen stadig för animation

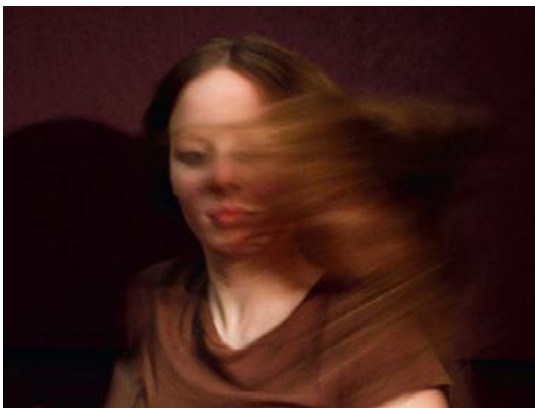
På inspelningsplatsen krävs två tydliga arbetsfördelningar. Den ena är fotografen, som ofta också fungerar som regissör, och den andra är den som är framför kameran, skådespelaren. Åtminstone en av dessa måste förstå hur en animering fungerar. Viktiga principer man måste förstå är att "lätta" in och ut från en rörelse, accelerande rörelse, sekundär rörelse, förväntan, hoptryck och stretch. (Gasek 2011 s.34)

När en rörelse börjar krävs det mycket energi för att bryta objektets tröghet. Därför måste man, så som figur 4 visar, i början av en rörelse ta bilderna så att objektet inte rör sig så mycket mellan bilderna och när objektet accelererar blir skillnaderna större och större. När rörelsen börjar avta gör man motsatsen, det vill säga skillnaderna blir mindre och mindre mellan bilderna. (Gasek 2011 s.35)

Figur 4 Denna rörelse bryter objektets tröghet

Med sekundär rörelse menar man t.ex. hår på huvudet eller ett djurs svans som reagerar på kroppen, som är källan för rörelsen. Dessa sekundära rörelser gör att när t.ex. huvudet rör sig snabbt iväg så kommer håret några bilder efter huvudet, såsom Figur 5 visar. (Gasek 2011 s.35)

Figur 5 Håret är en sekundär rörelse

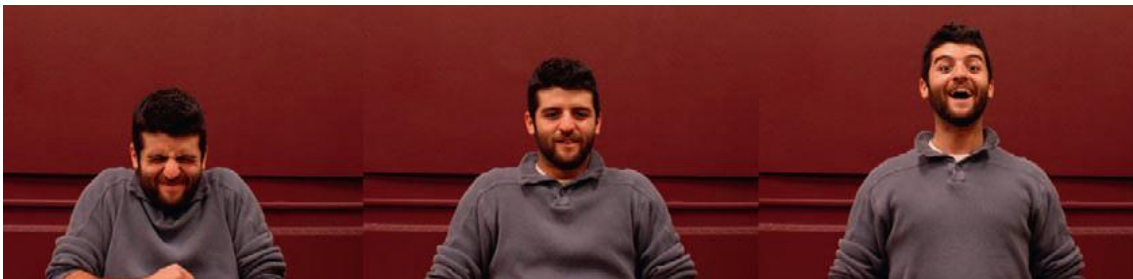
Med förväntan menas att man bygger upp en förväntan åt tittaren genom att t.ex. personen på bilden rör sig en aning till det motsatta hållet före han/hon börjar gå framåt, se

Figur 6. Det här är en rörelse som sker i verkligheten men görs mycket större i animering. (Gasek 2011 s.35)

Figur 6 Denna rörelse bygger upp en förväntan

Hoptryck och stretch är en metod som kan användas för att överdriva rörelser och formskiftningar, se Figur 7. Denna metod ger en komisk effekt till animationen. Denna metod är dock begränsad till människan fysiska gränser. (Gasek 2011 s.36)

Figur 7 Hoptryck & stretch ger en komisk effekt

Alla dessa ovannämnda principer borde man ha i bakhuvudet när man producerar en stop-motion med pixileringstekniken. När man använder sig av dessa metoder måste de vara planerade och medvetet använda och bestämda på förhand av regissören. (Gasek 2011 s.36)

Regiisören är den som planerar och gör besluten. Det är möjligt att vara regissör, fotograf och skådespelaren framför kameran på samma gång men detta begränsar arbetet.

Ifall samma person har alla dessa uppgifter har han/hon svårt att se hur bilden ser på samma gång som han/hon är framför kameran. Man kan förstås koppla kameran till en monitor och bilden via den men det största problemet med detta arbetsätt är att du koncentrerar dig för mycket på din egna kropps position än det du egentligen, som regissör, borde tänka på. Det bästa arbetsättet, när man jobbar med pixilation, är att det är olika personer bakom och framför kamera. (Gasek 2011 s.36-37)

6.2 Timelapse

Timelapse fotografering manipulerar det som man kan anse vara en fjärde dimension, tiden. Denna stop-motion gör att vi kan följa med hur t.ex. en blomma slår ut på några sekunder; det här är något som man inte skulle kunna se i verkligheten. Timelapse används inte endast av filmskapare, utan också av forskare som vill försöka förstå universum och vår plats i den. Astronomer fotograferar himlen och stjärnorna och kan sedan se hur de rört sig på stjärnhimlen. (Gasek 2011 s.52)

Det finns bara ett sätt att observera naturens gång och det är genom att fotografera det med en jämn intervall, i motsats till pixilation där jämna intervall inte spelar någon roll. I timelapse-fotografering måste bilderna tas med jämna intervaller, på grund av att man skall kunna se regelbundna och ojämna händelser i t.ex. när en blomma slår ut. (Gasek 2011 s.53)

Ifall man vill lätt få jämna intervaller mellan bilderna måste man använda sig av en intervallmetare; en klocka som avlöser kameran med angiven intervall. Vissa kameror har en inbyggd sådan och till andra finns det att köpa som tillbehör. (Gasek 2011 s.54) Bland annat Canon erbjuder en intervallfotograferingsfunktion i dess programvara för dator som medföljer när du köper en Canon systemkamera. Kameran kopplas till en dator, som sedan fungerar som en intervallmetare. (Canon 2011)

För att lyckas med en timelapse film måste man välja ett passande objekt och studera det noggrant före man fotograferar. Vissa händelser kan inte förutsägas men dessa observationer hjälper att ta reda på hur lång händelsen är och hurdana de eventuella ljusförändringarna är. Med denna information kan du räkna ut hur långa intervallerna skall vara och hurudan exponering det skall vara.

7 "DU SOM INTE FANNS" – FILMENS TEMA OCH VAL AV VISUELL STIL

Filmen "Du som inte fanns" handlar om döttrars svåra förhållanden till deras pappor. Detta är ett vanligt problem som inte allt för ofta behandlas på film, åtminstone vad jag har sett. Vi valde detta tema just på grund av att vi inte hade sett någon annan film behandla detta tema och vi ansåg att det var ett mycket viktigt tema att diskutera. Producenten Charlotta Munsterhjelm och regissören Eva Fyrqvist började leta efter bra och gripande berättelser medan jag började tänka på den visuella stilen.

Efter en tid hittade producenten och regissören de historier de ville berätta. Vid det här skedet visade det sig att flickorna, som var beredda att dela med sina historier, ville hållas anonyma i filmen och vi måste anpassa oss enligt detta. Vi kom då på idén om att ha män att läsa upp flickornas "dagböcker", som en följd av funderingar över hur vi skulle visualisera att en kvinnlig skådespelare inte skulle förstås som den riktiga flickan i berättelsen.

Som visuell stil valde vi att filma dessa manliga berättare i studiomiljö. På detta sätt kunde vi ha största möjliga kontroll över vad som kom på bild. Vi ville att tittaren inte skulle fokusera sig på något annat än berättelsen. Detta möjliggjordes också med hjälp av duktiga berättaren.

Förutom bilder på en berättare behövde vi bilder, så kallade stämningsbilder, för att skapa den stämning vi vill och för att få mer känslor fram. Regissören ville att dessa bilder skulle vara drömlika, för att skapa en längtan till något och en dröm om något bättre. Vatten och hav var något som vi diskuterat om tidigare i förplaneringen och i dessa drömlika scener skulle havet och naturen passa bra in. Denna miljö skapar en "oskyldig" och "ren" känsla. För att göra dessa scener ännu mer drömlika och "overkliga" valde jag att använda mig av stop-motion och pixilationstekniken. Jag hade inte använt mig av denna teknik tidigare men jag hade läst en del om det och sett en del stop-motion animerade filmer och blivit mycket intresserad av detta. Jag ville också göra en seriös stop-motion, som inte skulle kännas komisk, så som många stop-motion filmer som jag sett har varit.

Så som jag nämnde tidigare hade jag aldrig jobbat med stop-motion tidigare men jag ville ändå anta utmaningen. Jag läste på mig och såg på stop-motion filmer under plane-ringskedet. Meddagens teknik är det rätt lätt och billigt att göra stop-motion så detta var inte ett hinder. De enda stop-motion tekniker som kom på fråga både stil- och tidsmässigt var pixilation och timelapse.

För att visa hur tiden går framåt och att det sker förändringar ville jag använda mig av timelapse fotografering. Denna teknik passade väldigt bra in med resten av stop-motion bilderna. Timelapse ger också en överklig känsla och känsla över att tiden ”susar” förbi.

8 PÅ INSPELNINGSPLATSEN

8.1 Berättarscenerna

Vi spelade in berättarna under två inspelningsdagar i Arcadas multihall; en dag per skådespelare. Jag hade en klar vision hur ljussättningen och stilen skulle vara. Min referensfilm för denna ljussättning var från Djävulens advokat och dess ”tal-scen”(Devil’s Advocate 1997). Inspelningarna av berättarna gick väldigt smidigt. Berättarna var mycket professionella och det behövdes inte ta många omtagningar.

Figur 8 Djävulens advokat och dess ”tal-scen”

Figur 9 En av berättarna i ”Du som inte fanns”

Ljussättningen var en tre-punkts-ljussättning med huvudljuset från sidan och en lättning från den motsatta sidan. Ett litet bakljus användes också för att få skådespelaren att framträda bättre från den svarta bakgrunden. Öppnings- och avslutningsbilden filmades båda med hjälp av en åkvagn och räls för att komma in och ut i berättelsen och skapa en naturlig början och ett slut.

Jag ville ha denna ljussättning för att få skådespelarnas ansiktsuttryck att framträda kraftigt och därmed få berättelsen att komma ännu mer intensivt fram. Jag tycker att ljussättningen blev som jag hade planerat och fungerade bra.

8.2 Drömscenerna

Drömscenerna spelades in till största delen på Blåbärslandet i Helsingfors. Inspelningsplatsen var ypperlig för drömscenerna vid havet. Jag fungerade till stor del som regissör, det vill säga jag sade när skådespelaren skulle röra på sig etc., på inspelningsplatsen. Filmens regissör, Eva Fyrqvist, fanns också på plats under inspelningen men hon höll mera koll på vilka bilder hon behövde och höll koll på helheten mellan de olika bildsekvenserna.

Jag använde mig av en metod som inte riktigt följde de traditionella ”reglerna” för pixilationstekniken; jag använde mig inte av några ”överdrivna” rörelser i början av en rörelse etc. Detta på grund av att jag inte ville skapa en humoristisk stämning.

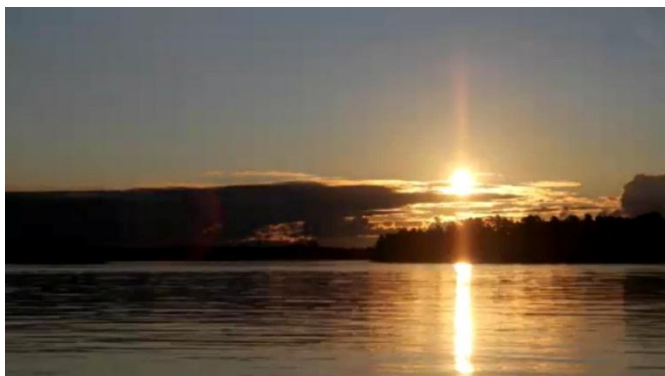
Figur 10 Bilder ur ”drömscenerna” i ”Du som inte fanns”

När jag fotograferade bilderna för animationen hade jag skådespelaren att t.ex. gå i lugnt tempo framåt och samtidigt fotograferade jag i serie. Jag tycker att denna teknik fungerade mycket bra och dessutom är den mindre tidskrävande än om jag skulle ha stoppat skådespelaren mellan alla bilder. Ifall jag skulle ha villat göra dessa scener humoristiska och använt mig av de traditionella reglerna, skulle jag inte ha kunnat använda mig av denna teknik lika lätt och det skulle ha tagit längre tid. Vi hade en inspelningsdag på Blåbärslandet.

Timelapse scenerna spelade jag in ensam under några dagar på olika ställen i huvudstadsregionen. Jag hade med mig kamera, stativ och en bärbar dator, som jag hade kopplad till kamera för att få intervallmätare. Jag valde att filma på en solig kväll, för att få en vacker solnedgång, som får en att tänka på hopp om något bättre. Jag fotograferade solnedgången under ca två timmar med tio sekunders intervall mellan bilderna. För att få en stämning av en förändring från glad till arg fotograferade jag en dag då jag visste att det skulle bli mulet under dagens lopp. Jag fotograferade de vita molnen som blev mörkare och mörkare under ca två timmars tid med fem sekunder mellan bilderna.

Figur 11 Timelapsebild ur "Du som inte fanns"

Figur 12 Timelapsebild ur "Du som inte fanns"

9 JÄMFÖRANDE AV RÖRLIG VIDEO, MED SÄNKT HASTIGHET, OCH STOP MOTION

I filmens drömscener används både stop-motion och video med sänkt hastighet. Jag ansåg att för att få tillräckligt många bilder per sekund när vattnet rör på sig kräver det mer bilder i sekunden än vad min kamera klarade av, så måste jag använda mig av video och sedan sakta ner "frameraten" för att dessa två tekniker inte skulle kollidera för kraftigt mot varandra. Fem stillbilder i sekunden, vilket min kamera maximalt klarar av att ta, räckte inte till för t.ex. vattnets vågor på grund av dess hastighet; vågorna skulle inte ha fått en jämn rörelse på grund av att det inte fanns tillräckligt med bilder per sekund.

I slutprodukten anser jag att dessa två inspelningstekniker inte kolliderar med varandra, utan de fungerar bra tillsammans. Ifall jag skulle ha valt att filma "drömscenerna" på samma sätt som vågorna, det vill säga på video och sedan sakta ner hastigheten, anser jag att "drömscenerna" inte skulle ha varit lika tydliga och kraftiga. Jag tror att orsaken till att stop-motion fungerar speciellt bra i drömscener är att sakerna händer ungefär lika snabbt som i verkligheten, men mellan varje bild finns det så mycket "svarta luckor" att stämningen blir överklig. Så är det ju också för det mesta i en dröm som man drömmer.

10 SAMMANDRAG

"Du som inte fanns" är en dokumentärfilm som gjordes som en examensproduktion under år 2011. Filmen handlar om döttrars svåra förhållande till sina pappor och baserar sig på utdrag ur två flickors dagböcker. Jag fungerade som fotograf i den här dokumentärfilmen. Filmen innehåller två olika visuella stilar; en filmad i studio på video och den andra animerad med hjälp av fotografi-serier, vilket kallas stop-motion. I mitt examensarbete lade jag största tyngden på stop-motion

Stop-motion är en gammal teknik som utvecklades redan i slutet av 1800-talet för att manipulera video för att få en "magisk effekt". Idag finns det flera olika typer av stop-motion och i "Du som inte fanns" använde jag mig av två av dessa typer; pixilation och

timelapse. Pixilation går ut på att man animerar en verklig person, skådespelare, som agerar framför kameran. I andra typer av stop-motion kunde det vara frågan om t.ex. dockor. I pixilation fotograferar man en bildserie där skådespelaren har flyttat på sig lite mellan varje bild och man kan helt kontrollera vad som kommer på bilden. Timelapse går ut på att man animerar t.ex. en soluppgång, dvs. man fotograferar en soluppgång med jämna intervaller, t.ex. 15 sekunder, under solens rörelse. Timelapse möjliggör att man komprimera en lång händelse till bara några sekunder.

De scener där jag använt mig av stop-motion är s.k. ”drömscener” där man drömmer om någon förändring till det bättre. Jag valde att använda mig av stop-motion i dessa scener just på grund av att stop-motion skapar en överklig och drömlig stämning. Miljön, vid havet, där vi spelade in ”drömscenerna” ger filmen en oskyldig stämning. Timelapse passade bra in med pixilationstekniken och den skapar en stämning av att ”tiden sveper förbi”.

På inspelningsplatsen var jag den som gav lov åt skådespelaren att röra på sig mellan bilderna, dvs. jag hade till en del regissörens uppgifter, vilket fotografen ofta har på inspelning av stop-motion. På detta sätt gick inspelningarna väldigt smidigt och de ”drömlika” scenerna, som vi var ute efter, blev som vi hade planerat dem.

KÄLLOR

Böcker

Gasek, Tom. 2011, *Frame by frame: the guide to non-traditional animation techniques*, Oxford: Focal Press 199s.

Elektroniska källor

E-artiklar

Silver, Travis. 2012 *Pixilation Animation*, Ezine articles. Tillgänglig:
<http://ezinearticles.com/?Pixilation-Animation&id=6986381> Hämtad 28.4.2012

Öppet material tillgängligt på nätet

Canon. 2011. *Eos Utility*. Tillgänglig:
http://www.canon.fi/For_Home/Product_Finder/Cameras/Digital_SLR/eos30d/software/eosutility.asp Hämtad: 11.5.2012

Revolution Productions, 2012, *What the Heck is Stop Motion?*, Tillgänglig:
<http://www.revolution-productions.com/blog/what-the-heck-is-stop-motion/>
Hämtad 10.5.2012

Övriga källor

Filmer

Devil's Advocate, 1997, regi: Taylor Hackford, distribution: Warner Bros. Pictures, filmens längd 144min

Neighbours, 1952, Regi: Norman McLaren, ansvarig utgivare: National Film Board of Canada (NFB), filmens längd 8min Tillgänglig:
http://www.nfb.ca/film/neighbours_voisins